

Memo – gunning opdracht extern onderzoek bestuurscultuur

Aan : de leden van het presidium

Van : de begeleidingscommissie

Inleiding

Op 12 september jl. heeft de gemeenteraad unaniem een motie aangenomen met het volgende dictum:

Draagt het college op:

- *Een onafhankelijk extern bureau in te schakelen om een onderzoek te verrichten naar de gang van zaken rond het opstappen van de wethouders en de berichten van grensoverschrijdend gedrag;*
- *Dit onderzoek niet alleen te richten op de huidige werknemers en het college van burgemeester en wethouders, maar ook oud-werknemers en mensen die vervroegd met pensioen zijn gegaan te betrekken in de bevindingen;*
- *De keuze voor het externe bureau alsmede de opzet en voortgang van het onderzoek in samenwerking te doen met de gemeenteraad, de ondernemingsraad en het lokaal overleg;*
- *De resultaten van dit onderzoek volledig en openbaar te maken voor de gemeenteraad en de betrokkenen, waarbij de privacy van individuen wordt gewaarborgd;*
- *Op basis van de uitkomsten van het onderzoek maatregelen te treffen om herhaling te voorkomen en een veilige, respectvolle werkomgeving voor zowel ambtenaren als bestuurders te waarborgen.*

Daarnaast hebben de ondernemingsraad en het Lokaal Overleg een brief gestuurd waarin zij oproepen zo spoedig mogelijk invulling te geven aan het onderzoek.

Om uitvoering te geven aan deze opdracht is een begeleidingscommissie samengesteld, zie daartoe het memo instellen begeleidingscommissie als vastgesteld door het presidium op 30 september 2024. De begeleidingscommissie bestaat uit de burgemeester, de gemeentesecretaris, de raadsgriffier, de voorzitter van de ondernemingsraad, een lid namens het Lokaal Overleg en een HR adviseur in de rol van ambtelijk secretaris.

Deze begeleidingscommissie heeft onder andere de taak om een extern bureau voor te dragen voor het uitvoeren van het onderzoek als omschreven in de motie. De keuze van het externe onderzoeksbureau en de onderzoeksopdracht wordt voorgelegd aan het presidium voor definitieve besluitvorming.

Met dit memo draagt de begeleidingscommissie een extern bureau voor en wordt het presidium gevraagd om akkoord te gaan met deze voordracht.

Voorstel

Het presidium wordt gevraagd akkoord te gaan met het gunnen van de opdracht aan bureau & van de Laar en akkoord te gaan met onderstaande onderzoeksvraag.

'Hoe is het samenspel binnen en tussen gemeenteraad, college van B&W en directie van de gemeente Roosendaal te typeren. Welke impact heeft dit samenspel op de sociale veiligheid in de organisatie. En welke handelingsperspectieven hebben raad, college en organisatie om het samenspel en daarmee de sociale veiligheid te verbeteren?'

Deze hoofdvraag valt in ons onderzoek uiteen in de volgende deelvragen. Daarbij zullen wij uiteraard alle elementen uit de motie, qua aanpak en reikwijdte borgen gedurende de uitvoering van het onderzoek:

- Wat was de gang van zaken rondom en welke factoren hadden invloed op het opstappen van de twee wethouders én de berichten van grensoverschrijdend gedrag?
- In hoeverre zijn de raad, het college en de ambtelijke organisatie in staat hun eigen rol goed te spelen?
- In hoeverre is er sprake van wederzijds respect en vertrouwen (sociale cohesie) in de relatie tussen de raad, het college en de ambtelijke organisatie?
- In hoeverre is er sprake van een sociaal veilige werkomgeving in de gemeente Roosendaal voor raadsleden, bestuurders en ambtenaren?
- Welke lessen kunnen we trekken uit de patronen, de ontstane en huidige situatie en welke concrete handelingsperspectieven horen daarbij, die bijdragen aan een sterker samenspel binnen en tussen raad, college en organisatie in de toekomst?

Het voorstel van & van de Laar is als bijlage 1 toegevoegd. In dit voorstel zien de deelvragen er nog net wat anders uit. Naar aanleiding van de eerste versie van de onderzoeksvraag hebben we een verduidelijkingsvraag gesteld om te checken of de deelvragen voldoende aansluiten bij de motie. Het antwoord op de verduidelijkingsvraag heeft geleid tot een aanpassing in de deelvragen zoals hierboven geformuleerd. De mailwisseling over de verduidelijkingsvraag is als bijlage 2 toegevoegd.

De kosten van dit voorstel bedragen € 57.275. Op basis van de planning wordt het onderzoek voor 1 mei 2025 afgerond.

Proces/ motivering

Het selecteren van een bureau is gedaan op grond van een meervoudige onderhandse aanbestedingsprocedure. Er is uitvraag gedaan bij 4 verschillende bureaus. Eén bureau heeft laten weten geen voorstel te zullen doen, de andere drie bureaus hebben een voorstel gedaan en hebben het voorstel persoonlijk toegelicht tijdens een presentatie.

De leden van de begeleidingscommissie hebben de voorstellen en presentaties beoordeeld. Op basis van consensus is per onderdeel (plan van aanpak, planning en presentatie) een eindscore bepaald. Vervolgens zijn de kosten van de offertes vrijgegeven. Deze tellen voor 30% mee bij het gunnen van de opdracht.

Op grond van een optelsom van alle gunningscriteria heeft & van de Laar het beste aanbod gedaan.

Wij zijn van mening dat het voorstel van & van de Laar goed aansluit bij de motie, bij de oproep van de ondernemingsraad en het Lokaal Overleg en bij de opdrachtomschrijving. Met hun onderzoeksvraag, deelvragen en onderzoeksmethoden laten ze zien dat ze voldoende breed en zorgvuldig onderzoek doen met oog voor de verschillende belanghebbenden. Vanuit het incident onderzoeken ze eventuele patronen die mogelijk bijdragen aan de huidige bestuurscultuur. Daarbij komen ze met concrete handelingsperspectieven die bijdragen aan een sterker samenspel binnen en tussen raad, college en organisatie. Met hun onderzoeksvoorstel geven ze aandacht aan het incident, maar werken ze ook toekomstgericht aan de hand van een gewenst toekomstbeeld.

Daarnaast voldoet de onderzoeksmethodiek aan onze wensen en eisen. Ze werken met een combinatie van interviews, (wetenschappelijk gegronde) online vragenlijsten en analyse van documenten en laten daarmee zien dat ze onderzoek doen in de breedte en in de diepte.